

СТАНОВИЩЕ

от Проф. Д-р Дора Константинова Златарева, дм

Ръководител Катедра по образна диагностика, МФ, МУ-София

Външен член на Научното жури,

определено със заповед № Р-422/25.03.2021г

на Ректора на МУ Пловдив

МЕДИЦИНСКИ УНИВЕРСИТЕТ
ПЛОВДИВ
Вх. № 72864 / 16.APR.2021 .г.

По процедура за защита на дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен 'доктор'

професионално направление 7.1. „Медицина“

докторска програма „Медицинска радиология и рентгенология“

Автор: д-р Катя Ангелова Дойкова

Форма на докторантурата: самостоятелна подготовка

Катедра: Образна диагностика МФ, МУ -Пловдив

Тема: ” PSW - ЕЛАСТОГРАФИЯ НА ЧЕРНИЯ ДРОБ И СЛЕЗКАТА ПРИ ОЦЕНКАТА НА ПЛЪТНОСТТА НА ЧЕРНИЯ ДРОБ ПРИ ХРОНИЧНИТЕ ВИРУСНИ ХЕПАТИТИ И ЧЕРНОДРОБНА ЦИРОЗА С ВИРУСНА ЕТИОЛОГИЯ“

Научен ръководител: Доц.д-р Силвия Цветкова-Тричкова, дм, Катедра Образна диагностика, МФ, МУ- Пловдив

1. Общо представяне на процедурата и докторанта

Представеният от кандидата комплект материали на електронен носител е в съответствие с Чл.115 (1) от Процедура за придобиване на ОНС „доктор“ в МУ – Пловдив; Правилник на МУ-Пловдив от 06.11.2014 г. и включва необходимите документи:

- Заявление до Ректора на МУ-Пловдив за разкриване на процедурата за защита на дисертационен труд
- автобиография в европейски формат с подпис на докторанта
- нотариално заверено копие от диплома за висше образование
- заповеди за записване в докторантура, прекъсване на обучението (поради майчинство) и за продължаване на обучението; за отчисляване с право на защита

- заповед за провеждане на изпит от индивидуалния план и съответен протокол за издържан изпит или докторантски минимум по специалността
- протокол от катедрен съвет за предварително обсъждане на досертационния труд и взетите решения за разкриване на процедура и за състав на научно жури
- дисертационен труд
- автореферат
- списък на научните публикации по темата на дисертацията
- копия на научните публикации
- списък на участията в научни форуми
- списък на забелязани цитирания
- декларация за оригиналност и достоверност на приложените документи
- други документи, свързани с хода на процедурата

Докторантката е приложила 3 научни статии в български списания, една от които в списание с импакт ранг, едно участие в постерна сесия на български форум и две участия в постерни сесии на международни конгреси: Балкански конгрес по рентгенология и Европейски конгрес по рентгенология

Биографични данни и кариерно развитие

Д-р Катя Ангелова Дойкова е родена на 03.01.1987г. в гр. Пловдив. През 2006 г завършва средно образование в Математическа гимназия „Акад.Кирил Попов“, Пловдив. Висше образование придобива в Медицински университет Пловдив, където завършва през 2013г. По време на студентството от януари 2009 до май 2013 работи като статистик-регистратор в Клиника по гастроентерология, УМБАЛ „Каспела“. В периода октомври 2013- май 2015 г. работи като лекар в Клиника по ендокринология и болести на обмяната, УМБАЛ „Каспела“ гр.Пловдив. От април 2020 – до момента е докторант в Катедра по образна диагностика, МУ-Пловдив. Заема Академична длъжност „Асистент“, Катедра по образна диагностика, Медицински университет Пловдив от януари 2017. След успешно издържан изпит 2020г придобива специалност по образна диагностика. Докторантката работи като лекар специалист в Отделение по образна диагностика УМБАЛ“Каспела“ ЕООД, ЕАД гр. Пловдив.

Докторантката е провела обучителни курсове в МУ-Пловдив по ултразвукова диагностика, спешна образна диагностика, педагогически проблеми в медицинското образование. Участник е в международни курсове по „КТ колонография“, чернодробна образна диагностика и Контрастно усилен ехография. Спечелила е грант към Младежката организация на Европейската асоциация по абдоминална образна диагностика, Young ESGAR Mentorship program 2021г

Д-р Дойкова отлично владее английски език.

2. Актуалност на тематиката

Хроничното чернодробно увреждане има много голямо клинично и социално значение, и на него са посветени множество научни търсения. Честа последица на хроничните вирусни хепатити и чернодробната цироза с вирусна етиология е чернодробната фиброза, която е обратим процес. Навременната диагностика на състоянието е превенция за циротична трансформация и сериозни усложнения. Самостоятелно или в различни комбинации се прилагат лабораторни, ултразвукови, компютър-томографски и магнитно-резонансни методи за диагностика и проследяване на пациентите с хронично чернодробно увреждане. Последните години „златен стандарт“ в диагностиката на чернодробната фиброза е чернодробната биопсия, но тя е свързана с риск от редки, но сериозни усложнения. През 2017г Европейската федерация на обществата по ултразвук в медицината и биологията утвърждава ултразвуковата еластография на черен дроб като алтернативен метод на чернодробната биопсия за диагностика на чернодробна фиброза. Съвременните тенденции са насочени към заместване на инвазивните методи от неинвазивните методи които са лесновъзпроизводими, добре се толерират от пациентите и притежават голям потенциал за развитие.

Наличието на физиологични и патофизиологични връзки между черният дроб и слезката е причина за множество проучвания насочени към промените в слезката при пациенти с хроничните вирусни хепатити В и С и усложненията им- чернодробна фиброза, портална хипертония, варици на хранопровода. Предварителни данни показват, че оценката на плътността на слезката като индиректен маркер за чернодробна фиброза се повлиява по-малко от чернодробното възпаление в сравнение с оценката на плътността на черния дроб. Провеждането на допълнителни изследвания в тази област би допълнило значително съвременните познанията по проблема. Това е пререквизит за навременна диагностика, профилактика, терапия и прогноза на пациентите по отношение на хроничното чернодробно увреждане

3. Познаване на проблема

Докторантката е запозната отлично със състоянието на проблема и промяната в степента на знание през последните години. **Литературният обзор** е написан на много добър научен стил като информацията е представена същевременно достъпно. Обяснени са съвременните разбирания за промяната на плътността на слезката при хроничното чернодробно увреждане, най-вече при хроничните вирусни хепатити В и С и усложненията им- чернодробна фиброза, портална хипертония, варици на хранопровода. Представени са неразрешените проблеми при еластографията за оценка на чернодробна фиброза. Внимание е отделено и на най-съвременните научни изследвания върху магнитно-резонансната еластография, МР перфузия и дифузия на черния дроб.

Д-р Дойкова, демонстрира отлични аналитични умения, в резултат на което логично и стегнато след литературния обзор в заключение са изведени изводи, обуславящи необходимостта от последващи научни изследвания в тази област.

4. Методика на изследването

За периода 2018-2019г в Отделението по образна диагностика УМБАЛ „Каспела“ са изследвани 90 пациенти с позитивни маркери за хроничен вирусен хепатит, пролежали в Клиниката по гастроентерология на УМБАЛ „Каспела“. От тях 30 са с хроничен вирусен хепатит В, 30 с хроничен вирусен хепатит С и 30 пациенти с чернодробна цироза с вирусна етиология. Посочени са включващите и изключващите критерии за трите групи изследвани. Контролната група се състои от 35 здрави възрастни доброволци. Проведени са стандартна абдоминална ехография и точкова напречновъълнова еластография. Те са съпоставени с данните от чернодробна биопсия и хистологичното изследване. Използвани са съвременни методи за обработка на данните и последваща статистическа обработка и анализ.

Избраната от докторанта методика на изследване е съвременна и позволява постигане на поставената цел и получаване на адекватен отговор на задачите на дисертационния труд.

5. Характеристика и оценка на дисертационния труд и приносите

Представеният материал е написан на 141 страници, съдържа 61 фигури, 26 таблици и 2 схеми с високо качество. Дисертационният труд е съобразен с изискванията на МУ-Пловдив за структуриране и обемно съдържание. Библиографията обхваща 129 литературни източника предимно (125) на латиница. Тя е актуална и изчерпателна, обхващаща съвременни източници.

Трудът е написан на много добър български език и е структуриран в следните раздели Въведение, Литературен обзор, Цел и задачи, Материал и методи, Резултати и Обсъждане, Изводи, Приноси, Библиография. Техническото оформление на дисертацията съответства на изискванията.

В резултат на обзора логично е изведена ясна **цел**. Поставените **6 задачи** й съответстват и са научно обосновани. Те са изпълнени поетапно по време на проучването.

Резултатите от проучването са представени разделени според основните задачи като след всяка логично са обобщени основните тенденции и резултатите са съпоставени с данните от изследванията на други учени. Съпоставянето със здрави контроли позволява клинично приложение. Д-р Дойкова логично представя резултатите в подробни таблици и онагледява разпределението на пациентите по групи според наблюдаваните промени в слезката, черния дроб, възрастта на пациента, ВМІ, вирусен хепатит В и С и чернодробна цироза с вирусна етиология и други показатели. Установени са статистически значими корелации.

В обсъждането след резултатите от всяка задача д-р Дойкова съпоставя своите данни с известната литература, което показва задълбоченото познаване на проблема и критичния анализ.

Изведените 8 извода се базират на литературния обзор, анализ на собствените резултати и обсъждането. Те са точно формулирани и отразяват поставените задачи и получените резултати.

Напълно приемам посочените от докторантката приноси. Като приноси с **оригинален характер** за България са:

Първото комплексно проучване за оценка плътността на слезката при хроничните вирусни хепатити и чернодробна цироза с вирусна етиология

Сравнение между плътността на слезката и плътността на черния дроб с хистологичната оценка при пациенти с хроничен вирусен хепатит и чернодробна цироза с вирусна етиология.

Установяване на гранична стойност на плътността на слезката, при която бихме могли да очакваме декомпенсация на чернодробната цироза с появата на асцит и варици на хранопровода.

Приносите с потвърдителен характер допринасят за обогатяване на знанията за:

Ползата и надеждността на pSW-еластография в диагностиката проследяването на пациенти с хроничните вирусни хепатити с техните усложнения.

Плътността на слезката, измерена с pSW-еластография, която може да бъде използвана като допълнителен показател в оценката на степента на увреждане на чернодробния паренхим при хроничните вирусни хепатити и като допълнителен показател в мониторинга на усложненията на чернодробна фиброза като варици на хранопровода и асцит.

6. Преценка на публикациите и личния принос на докторанта

По темата на дисертационния труд д-р Дойкова е приложила 3 научни статии в български списания, една от които в списание с импакт ранг. Три научни съобщения са представени съответно: едно участие в постерна сесия на български форум и две участия в постерни сесии на международни конгреси: Балкански конгрес по рентгенология и Европейски конгрес по рентгенология.

От текста на дисертационния труд, автореферата и представените публикации е видно личното участие на д-р Дойкова.

Нямам критични забележки нито препоръки към проведеното изследване и представените материали.

7. Автореферат

Авторефератът отразява същността на дисертационния труд и отговаря на изискванията. Той е представен на 68 страници и се състои от части, които представят структурата и съдържанието, основните резултати и приносите на дисертационния труд.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Считам, че представеният дисертационен труд на д-р Катя Ангелова Дойкова е актуален, проведен със съвременни образни методи и има теоретичен и научно-приложен принос в съвременната образна диагностика.

Дисертационният труд *съдържа научни, научно-приложни и приложни резултати, които представляват оригинален принос в науката.*

Структурата, съдържанието и обемът отговарят на всички нормативни изисквания на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и Правилника на МУ - Пловдив. Представените материали и резултатите **напълно** съответстват на специфичните изисквания, приети във връзка с Правилника на МУ – Пловдив за приложение на ЗРАСРБ.

Дисертационният труд показва, че докторантката д-р Катя Ангелова Дойкова **притежава** задълбочени теоретични знания и професионални умения по научна специалност образна диагностика, като **демонстрира** качества и умения за самостоятелно провеждане на научно изследване.

Поради гореизложеното, убедено давам своята **положителна оценка** за проведеното изследване, представено от рецензираните по-горе дисертационен труд, автореферат, постигнати резултати и приноси, и **предлагам на почитаемото научно жури да присъди образователната и научна степен 'доктор'** на д-р Катя Ангелова Дойкова в докторска програма „Медицинска радиология и рентгенология“

13.04. 2021 г.

Гр. София

Изготвил становището: Проф. д-р Дора Златарева дм